

таких як «Даремна обережність» (Львівська опера, 2024), «Норовлива донька» (НОУ, 2025), «Собор Паризької Богоматері» (Схід Опера, 2025).

Серед сучасних тенденцій розвитку українського балету можна виокремити кілька напрямів. Перший — пов'язаний із переосмисленням української класичної спадщини, що проявляється у відновленні та нових інтерпретаціях відомих національних балетів. Другий — здійснення нових постановок на основі українських літературних і міфологічних сюжетів. До них належать нові версії балету «Сойчино крило» А. Кос-Анатольського (Київська опера, 2023), «Тіні забутих предків» І. Небесного (Львівська опера, 2024), «Мавка» В. Польової (Львівська опера, 2025), «Лісова» Т. Старинкова (Одеська опера, 2025). Третій — представлений сучасними експериментальними балетами на музику українських композиторів, серед яких «Драконячі пісні» М. Коломойця (Схід Опера, 2024) та «Соляріс» О. Родіна (Львівська опера, 2025).

Окрему групу становлять постановки, що інтерпретують світову літературну класику в новому культурному контексті, зокрема «Лускунчик Гофмана» І. Небесного (Київська опера, 2024) та «Аліса в Задзеркаллі» І. Гаркуші (Київ Модерн Балет, 2025). Також слід відзначити появу біографічних балетів, зокрема постановку «Леся» (Art Ballet Company, 2025), присвячену життю та творчості Лесі Українки та нові сучасні балети «Елегія воєнного часу» (НОУ, 2024), «Рапсодії кохання» (НОУ, 2025) та ін.

Таким чином, українська хореографія 2022–2026 рр. демонструє активний процес переосмислення національної ідентичності. Розвиток українського балетного театру в цей період засвідчує суттєву трансформацію його функцій: балет дедалі більше виступає не лише як форма академічного сценічного мистецтва, а як важливий інструмент культурної самоідентифікації.

Ці зміни проявляються в кількох ключових процесах: оновленні репертуару через активне звернення до української літератури, історії та міфології; створенні нових балетів на музику сучасних українських композиторів; переосмисленні класичної танцювальної лексики через інтеграцію елементів національної пластики; а також у переорієнтації репертуарної політики українських театрів у бік європейського культурного контексту.

У результаті український балет постає не лише як мистецька інституція, а і як важливий простір формування та репрезентації національної культурної ідентичності як всередині країни, так і на міжнародній сцені.

К. Бортник, К. Острівська

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФОЛЬКЛОРНОГО МАТЕРІАЛУ В НАРОДНО-СЦЕНІЧНІЙ ХОРЕОГРАФІЇ: ДОСВІД В. ГЛУШЕНКОВА

K. Bortnyk, K. Ostrovska

TRANSFORMATION OF FOLKLORE MATERIAL IN FOLK STAGE CHOREOGRAPHY: THE EXPERIENCE OF V. GLUSHENKOV

У сучасних умовах активних трансформацій сценічного мистецтва та зростання інтересу до національної культурної спадщини особливою актуальністю набуває проблема збереження та відтворення регіональних хореографічних традицій. У цьому контексті постає необхідність ґрунтовного вивчення творчості видатних балетмейстерів, які здійснили вагомий внесок у розвиток української народно-сценічної хореографії. Одним із таких митців є Володимир Миколайович

Глушков — корифей подільської народної хореографії, чия діяльність сприяла збереженню, осмисленню та сценічній трансформації фольклорного матеріалу.

Окрім аспекти розвитку української народної та народно-сценічної хореографії висвітлювалися в працях вітчизняних дослідників, зокрема К. Василенка, Р. Гарасимчука, А. Гуменюка, Е. Зайцева, М. Шинкаренка, Л. Шур та інших. Водночас творчий доробок В. Глушкова, зокрема його внесок у розвиток подільської хореографічної традиції, потребує подальшого системного дослідження та узагальнення.

В. Глушков — один із провідних представників подільської хореографічної школи. Його творчий шлях розпочався в самодіяльному середовищі та отримав подальший розвиток у професійному колективі — ансамблі пісні і танцю «Подільянка» Хмельницької обласної філармонії, де він проявив себе як виконавець і згодом як балетмейстер-постановник.

Важливим етапом становлення митця стало навчання в Київському інституті культури, що сприяло формуванню його як професійного хореографа та постановника. Повернувшись до ансамблю «Подільянка», В. Глушков започаткував новий підхід до побудови концертних програм, упроваджуючи вокально-хореографічні композиції та театралізовані дійства, у яких органічно поєднувалися танець, музика та спів.

Творчість митця розвивалася в контексті збереження та осмислення локальних хореографічних традицій Поділля, що зумовило її виразну регіональну ідентичність. Саме завдяки цьому його постановки відзначалися органічним поєднанням автентичних рухових елементів із авторським баченням сценічної форми.

Значну увагу митець приділяв експедиційній роботі, вивченню фольклорних першоджерел, що дозволяло йому відтворювати характерні риси подільської хореографічної лексики з високим ступенем достовірності. Це, у свою чергу, сприяло формуванню репертуару, який мав не лише естетичну, а й етнокультурну цінність. У процесі польових досліджень він збирав пісні, обряди, танцювальні елементи, що побутували в регіоні, та на їх основі створював сценічні хореографічні композиції. Серед них — «Вечорниці», «Василечки», «Купальські ігри», «Горщик каші», «На лузі» та інші. Особливістю творчого методу В. Глушкова було поєднання автентичного матеріалу з авторською інтерпретацією, що дозволяло відтворювати образно-драматургічну цілісність танцю навіть за умов часткової втрати першоджерела.

Важливою складовою діяльності митця стала педагогічна та методична робота. Він є автором низки методичних розробок, присвячених композиції танцю, особливостям подільського костюму, хороводам та принципам їх побудови. Крім того, В. Глушков здійснював активну постановочну діяльність у різних хореографічних колективах та проводив майстер-класи, популяризуючи подільську хореографічну традицію як в Україні, так і за її межами.

Отже, творчість Володимира Глушкова репрезентує цілісну модель роботи з фольклорним матеріалом, що поєднує його збереження, реконструкцію та сценічну інтерпретацію. Його діяльність стала важливим чинником формування подільської народно-сценічної хореографії та сприяла розширенню її художніх можливостей. Водночас недостатня систематизація творчої спадщини митця актуалізує потребу подальших досліджень, спрямованих на введення його доробку в сучасний науковий дискурс.